

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «СПЕЦІАЛЬНА СЕЛЕКЦІЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР»

Ступінь вищої освіти - **Магістр**
Спеціальність **201 Агронія**
Освітня програма «Селекція і генетика
сільськогосподарських культур»
Рік навчання 1, семестр 2
Форма навчання денна
Кількість кредитів ЄКТС 4
Мова викладання українська

Лектор курсу
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка курсу в eLearn

доцент, кандидат с.-г. наук Зінченко О.А.

Olesya.vatseva@gmail.com

<https://elearn.nubip.edu.ua/enrol/index.php?id=4120>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни є набуття студентами глибоких теоретичних знання та практичних навичок з організації селекційного процесу польових культур, науково обґрунтованого підбору батьківських компонентів, особливостей створення та добору нових цінних генотипів, оцінки селекційного матеріалу, поліпшення селекційного процесу с.-г. культур

Завдання дисципліни – освоєння наукових основ селекційного процесу та його методики і техніки, оцінювання селекційного матеріалу (за продуктивністю, довжиною вегетаційного періоду, якістю продукції та ін.), селекційної технології окремих культур з урахуванням їх біологічних і генетичних особливостей, а також існуючого генофонду.

Набуття компетентностей:

загальні компетентності (ЗК):

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.
- ЗК2. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК3. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК4. Здатність працювати в міжнародному контексті.
- ЗК5. Здатність розробляти проекти та управляти ними.
- ЗК6. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК1. Здатність керувати колективом, забезпечувати розвиток персоналу, толерантно сприймати соціальні, етнічні та культурні відмінності.

СК2. Здатність аналізувати та оцінювати сучасні проблеми, перспективи розвитку та науково-технічну політику в сфері агрономії.

СК3. Здатність створювати нові технології та застосовувати сучасні технології агрономії, враховуючи їх особливості та користуючись передовим досвідом їх впровадження, розробляти наукові основи технологій вирощування сільськогосподарських культур.

СК5. Здатність розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах на основі спеціалізованих концептуальних знань, що включають сучасні наукові здобутки у сфері агрономії.

СК6. Здатність презентувати результати професійної та наукової діяльності фахівцям і нефахівцям.

СК7. Здатність самостійно організувати та проводити наукові дослідження з використанням загальноприйнятих методів і стандартів ґрунтових і рослинних зразків.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/ практичні)	Результати навчання	Завдання	Оцінюван- ня
1 семестр				
Модуль 1 Експериментальна мінливість як основа селекції рослин				
Тема 1. Спеціальна селекція найбільш важливих сільськогосподарських культур як дисципліна, що закінчує підготовку спеціаліста. Предмет спеціальної селекції	2/2	використовувати фундаментальні закономірності селекційних досліджень; уміти прогнозувати наслідки втручання в генотип рослини за використання різних методів селекції; проводити добір цінних генотипів, залучати їх до селекційного процесу та сільськогосподарського виробництва; вміти застосовувати досягнення селекції, генетики та біотехнології для оптимізації селекційного процесу польових культур.	Здача практичних робіт і виконання самостійної роботи (в т.ч. платформі elearn) Модульний контроль – написання тестів та завдань	6
Тема 2. Зовнішнє середовище в селекції рослин	2/2			6
Тема 3. Гібридизація і комбінації генів	2/2			6
Тема 4. Міжвидова передача ознак	2/2			6
Тема 5. Значення добору в селекції самозапилюючих культур. Метод масових популяцій. Метод педігрі	2/4			7
Тема 6. Перехреснозапилюючі культури і контроль перехресного запилення. Добір у аллогамних культур. Періодичний добір.	2/4			7
Тема 7. Гібридні і синтетичні сорти	2/2			6
Тема 8. Аутоплоїдія, аллополіплоїдія і анеуплоїди в селекції рослин	2/4			7
Модуль 2 Спеціальна селекція сільськогосподарських культур				
Тема 1. Селекція злаків	2/4	розуміти основні засади організації селекційного процесу та селекційних посівів с.-г. культур; вміти організовувати селекційні посіви польових культур в умовах конкретної ґрунтово-кліматичної зони; вміти проводити оцінку селекційного матеріалу та фенологічні спостереження; вміти застосовувати досягнення селекції для оптимізації селекційного процесу польових культур.	Здача практичних робіт і виконання самостійної роботи (в т.ч. платформі elearn) Модульний контроль – написання тестів та завдань	7
Тема 2. Селекція бобових	2/4			7
Тема 3. Селекція круп'яних культур	2/4			7
Тема 4. Селекція олійних і технічних культур	2/4			7
Тема 5. Селекція прядивних культур.	2/4			7
Тема 6. Селекція декоративних та лікарських видів	2/2			6
Тема 7. Селекція кормових видів	2/2			6
Всього за 1 семестр				70
Екзамен		30/45		30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано